
رویکرد مناسب ایران در زیرساخت‌های پردازشی هوش مصنوعی

سید محمد محمدزاده ضیابری
رئیس کمیسیون هوش مصنوعی
سازمان نظام صنفی رایانه‌ای

ارکان زیرساختی هوش مصنوعی

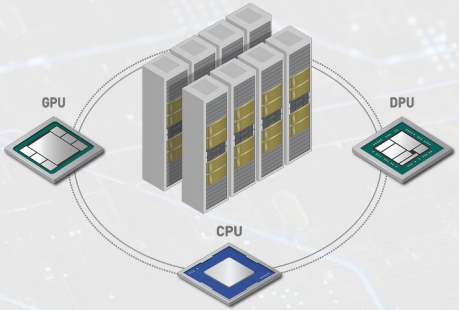

زیرساخت پردازشی

زیرساخت داده‌ای

زیرساخت یادگیری ماشین

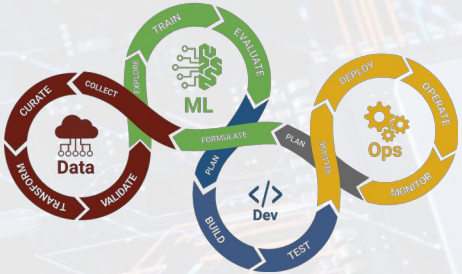

زیرساخت مهندسی هوش

۱۹۰۰
اختراع لامپ خلاء
۱۹۲۰
اولین ربات جهان
۱۹۳۸
تولد منطق دیجیتال
۱۹۴۸
تولد علم سایبرنتیک

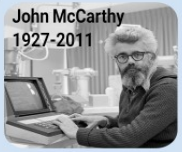

۱۹۵۶
تولد کلمه هوش مصنوعی

جان مک‌کارتی در مقاله‌ای با عنوان پروپوزال دارتموث برای اولین بار کلمه «هوش مصنوعی» را پیشنهاد کرد

۱۹۸۰
ربات نوازنده Wabot2
۱۹۸۲
شبکه‌های هاپفیلد
۱۹۸۵
خلق پردازش موازی
۱۹۸۹
شبکه‌های کانولوشن

۱۹۹۷
شکست کاسپاروف

ابررایانه دیپ‌بلو از شرکت IBM توانست ابرشطرنج‌باز جهان را در مسابقه شطرنج شکست دهد!

۲۰۰۳-۲۰۰۵
مسابقات دارپا
۲۰۰۶
شبکه‌های باور عمیق
۲۰۰۸
مغز گوگل
۲۰۱۱
معرفی سیری اپل

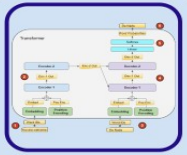

۲۰۱۷
شبکه‌های ترنسفرمر

"
Attention
Is
All
You
Need
"

۲۰۱۷
شبکه‌های wavenet
۲۰۱۸
GPT-1
۲۰۱۹
مدل زبانی BERT
۲۰۲۰
GPT-3

۲۰۲۲
ChatGPT

چت‌جی‌پی‌تی تنها در طول دو ماه توانست بیشترین میزان محبوبیت و نصب را در میان همه نرم‌افزارها کسب کند!

۲۰۲۵
deepseek

چت بات چینی دیپ‌سیک تنها در دو هفته توانست تعداد نصب چت‌جی‌پی‌تی را پشت سر گذاشته و به پر استفاده‌ترین نرم‌افزار هوش مصنوعی بدل شود!

خزان اول

خزان دوم

۱۹۰۰ - ۱۹۵۰	۱۹۵۰ - ۱۹۷۳	۱۹۸۰ - ۱۹۸۷	۱۹۹۳ - ۲۰۰۰	۲۰۰۰ - ۲۰۱۲	۲۰۱۲ - ۲۰۱۷	۲۰۱۷ - ۲۰۲۱	۲۰۲۱ - ۲۰۲۵	۲۰۲۵ - ...

۲۰۱۰

۱۹۵۰
تست تورینگ

ماشین زمانی شایسته هوشمندنامیده‌شدن است که بتواند انسان را به نحوی فریب دهد که انسان فرض شود

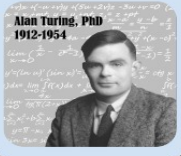

۱۹۵۷
اولین برنامه هوشمند
۱۹۵۸
شبکه پرسپترون
۱۹۶۱
اولین ربات صنعتی
۱۹۶۶
چت‌بات الیزا

۱۹۸۶
پس‌انتشار خطا

شبکه‌های چندلایه با قابلیت پس‌انتشار خطا انقلابی در قابلیت‌های شبکه‌های عصبی مصنوعی ایجاد کردند

۱۹۹۶
تولد ربوکاپ
۱۹۹۷
شبکه‌های LSTM
۱۹۹۹
تولد سگ‌های آیبو
۲۰۰۰
تولد ربات آسیمو

۲۰۱۲
AlexNet

الکس‌نت شبکه عصبی مصنوعی ۸ لایه با ۵ لایه کانولوشن توانست شبکه عصبی ImageNet را شکست دهد و از GPU برای آموزش شبکه استفاده شد.

۲۰۱۳
DeepMind
۲۰۱۴
تولد شبکه‌های مولد
۲۰۱۵
Tensorflow
۲۰۱۶
Alpha Go

۲۰۲۱
DALL-E

خلق تصویر از روی توضیحات،قدرت هوش مصنوعی را در انجام وظایف چند وجهی به نمایش می‌گذارد

۲۰۲۰
خودرو خودران تسلا
۲۰۲۱
قاعده‌گذاری و اخلاق
۲۰۲۴
مدل تولید ویدیو sora
۲۰۲۴
EU AI Act

+۲۰۲۵
AGI
ASI
تکینگی
ابرانسان‌ها
و
فراتر از آن

انواع پردازنده‌های هوش مصنوعی

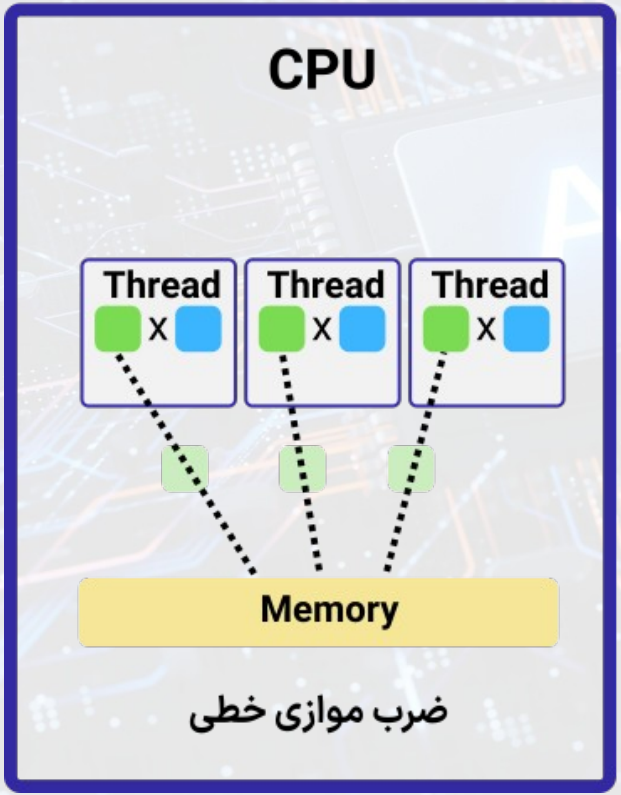

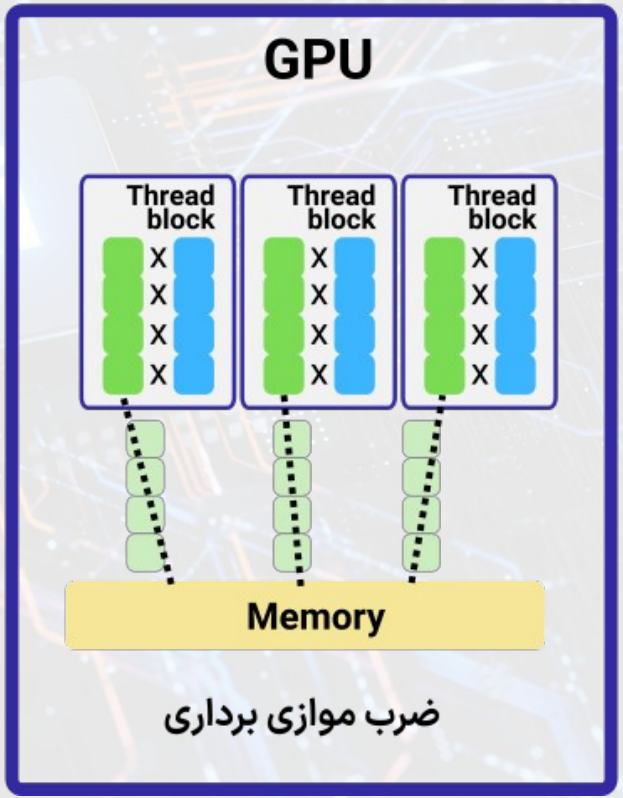

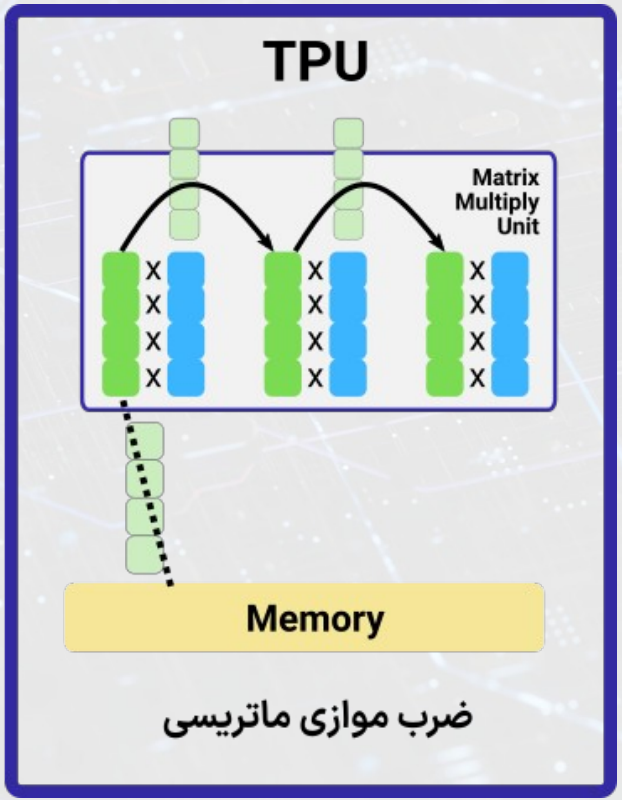

تغییرات سهام Nvidia

Nvidia's RIVA 128 is released, its first commercially successful chip. 1997

Nvidia's first GPU, the GeForce 256, is released.

Nvidia releases Tesla, their first HPC-focused GPU architecture. 2007

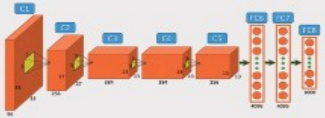

AlexNext won the ImageNet Visual Recognition Challenge, using CUDA and Nvidia GPUs. 2012

Nvidia acquires Mellanox, the leader in InfiniBand networking. 2020

ChatGPT released. 2022

DGX Cloud released. 2023

Nvidia surpasses $35B in quarterly revenue, up 5x in just 6 quarters. 2024

Nvidia is Founded 1993

Nvidia's first chip, the NV1, is released. 1995

Nvidia IPOs at a $600M valuation. 1999

Programmable shaders are released with GeForce 3. 2001

CUDA is released, introducing GPU computing. 2006

The Kepler architecture is released. 2010

The Fermi architecture is released.

Maxwell architecture released. 2014

OpenAI founded. 2015

Pascal architecture released. 2016

Volta architecture released. 2017

Ampere architecture released. 2019

Turing architecture released. 2018

Hopper architecture released, Grace CPU chip announced, and DGX server released.

1993 1997 2001 2005 2009 2013 2017 2021 2024

Passed $1B in annual revenue

Passed $10B in annual revenue

NVIDIA

H200

Tensor Core GPU

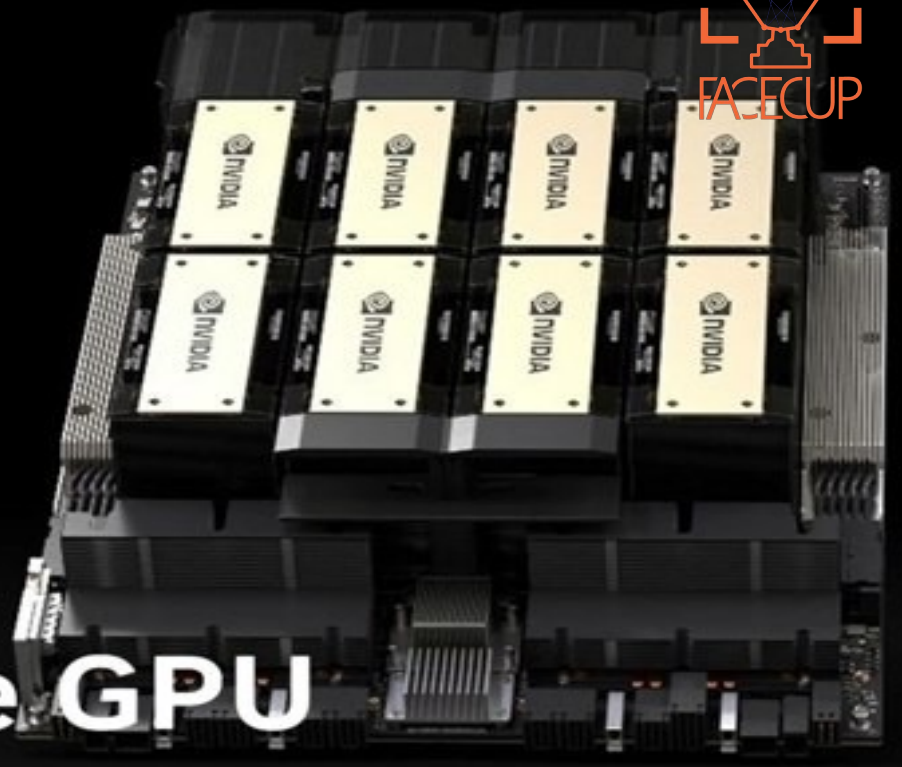

FACECUP

کمیسیون هوش مصنوعی و علم داده
سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران

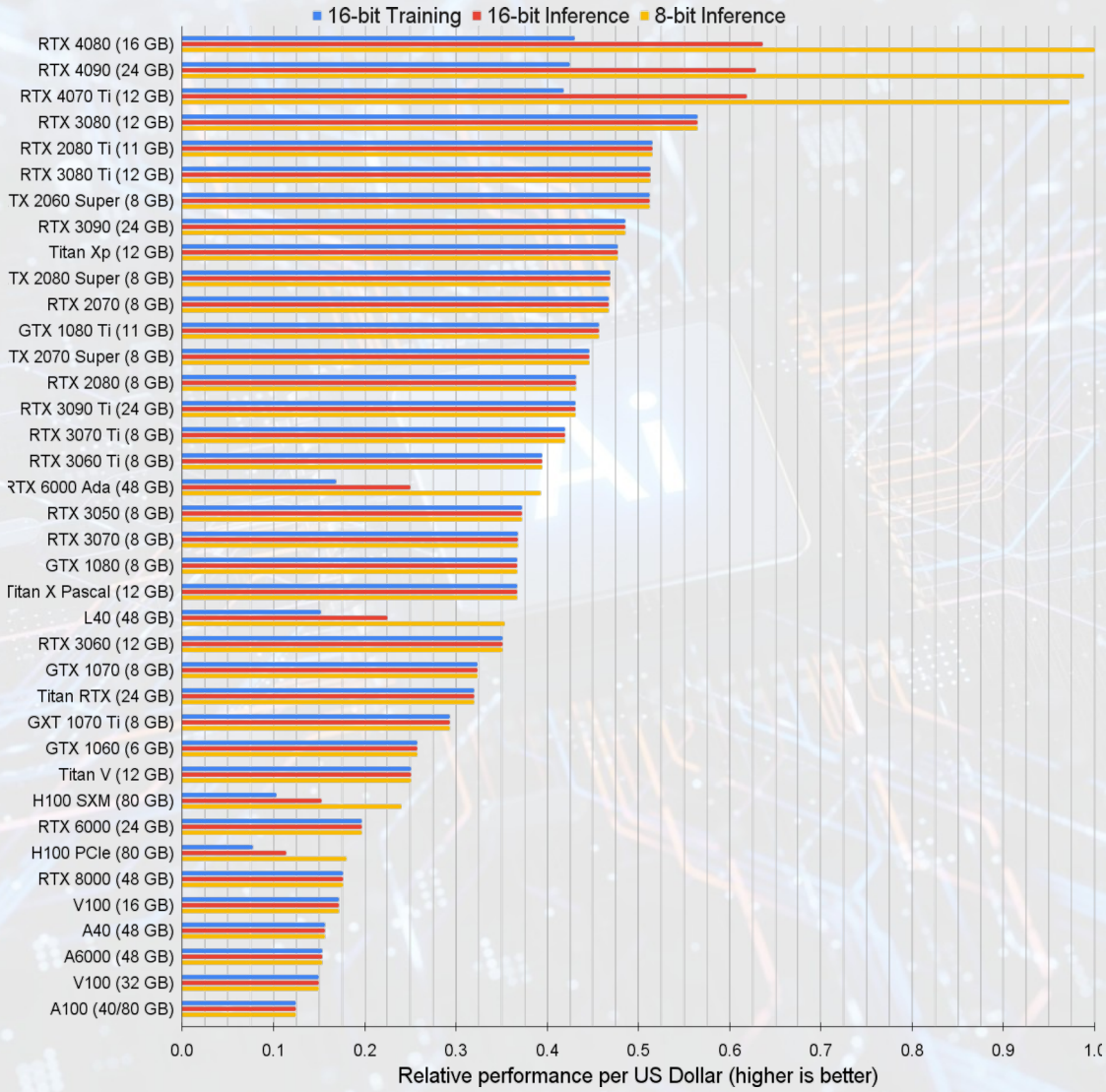

کارایی به قیمت کارت‌های گرافیک در پردازش‌های ۱۶ بیت

LLM Inference Throughput

Relative tokens per second on Mistral 7B. Half precision (FP16). The more, the better.

Mistral 7B | Throughput per dollar

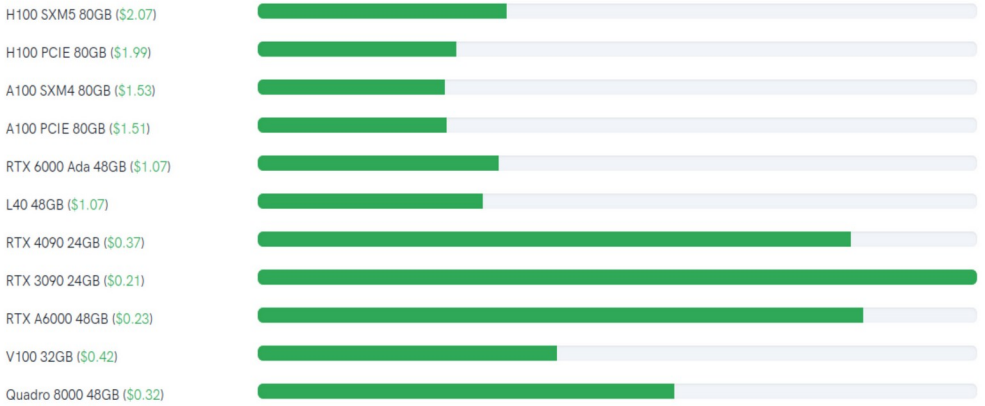

LLM Inference Throughput

Relative tokens per second on Mistral 7B. Half precision (FP16). The more, the better.

Facebook OPT-125M | Throughput per dollar

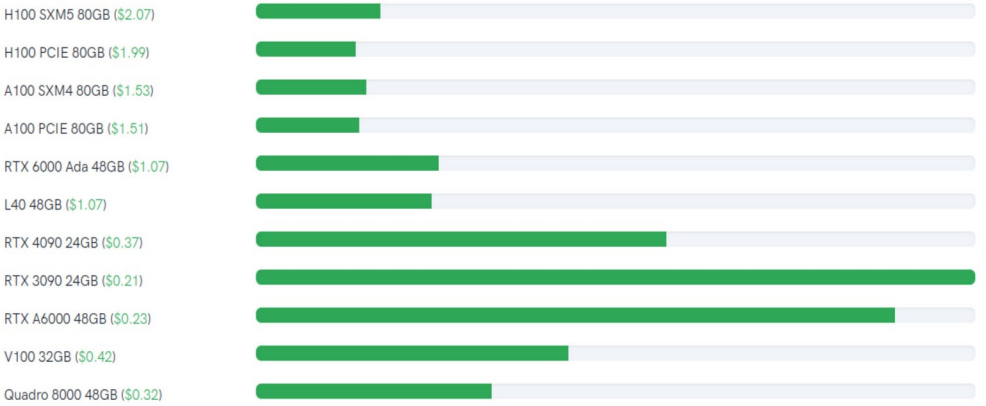

LLM Batch Latency

Time taken to process one batch of tokens, p90, Mistral 7B. Half precision (FP16). The lower, the better.

Latency per dollar

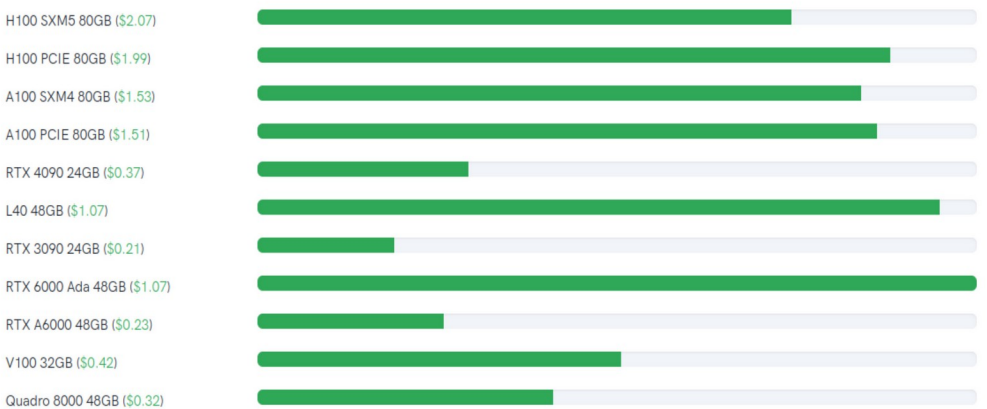

Lambda

AI Factories Enterprise Pricing Products Company

PyTorch Training GPU Benchmarks

Visualization	Metric	Precision	Number of GPUs	Model
chart	throughput/$	fp16	2x	All Models

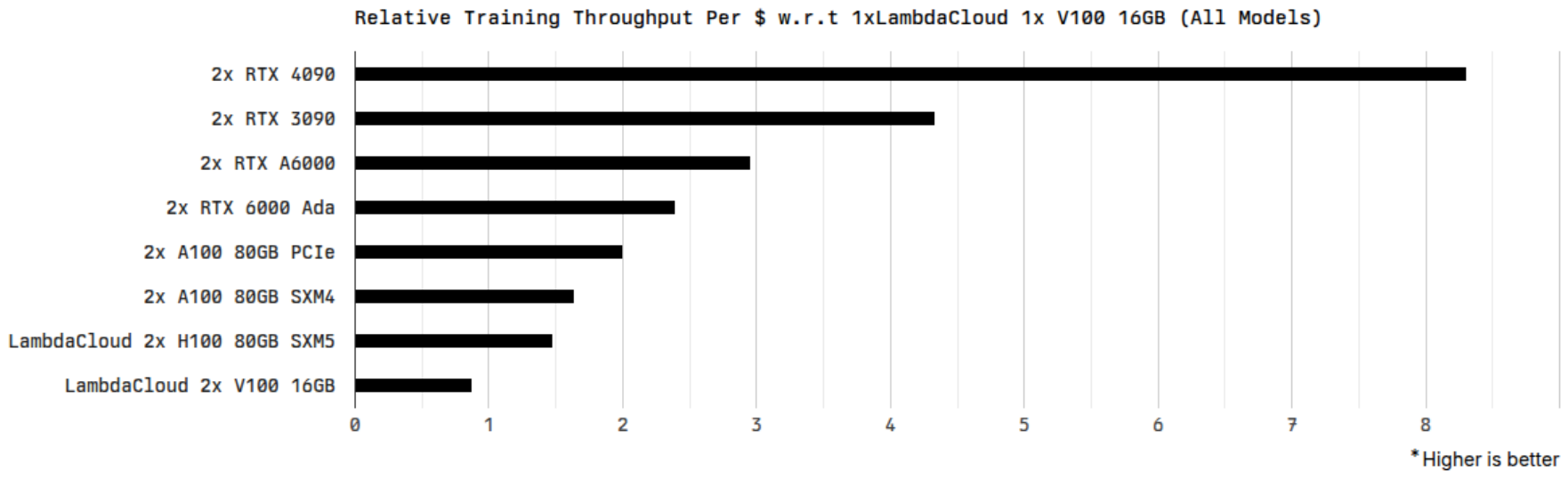

https://lambda.ai/gpu-benchmarks

سرمایه‌گذاری‌ها از سال ۲۰۱۷ تاکنون

پیش‌بینی تغییرات بازار در دو حوزه آموزش و استنتاج

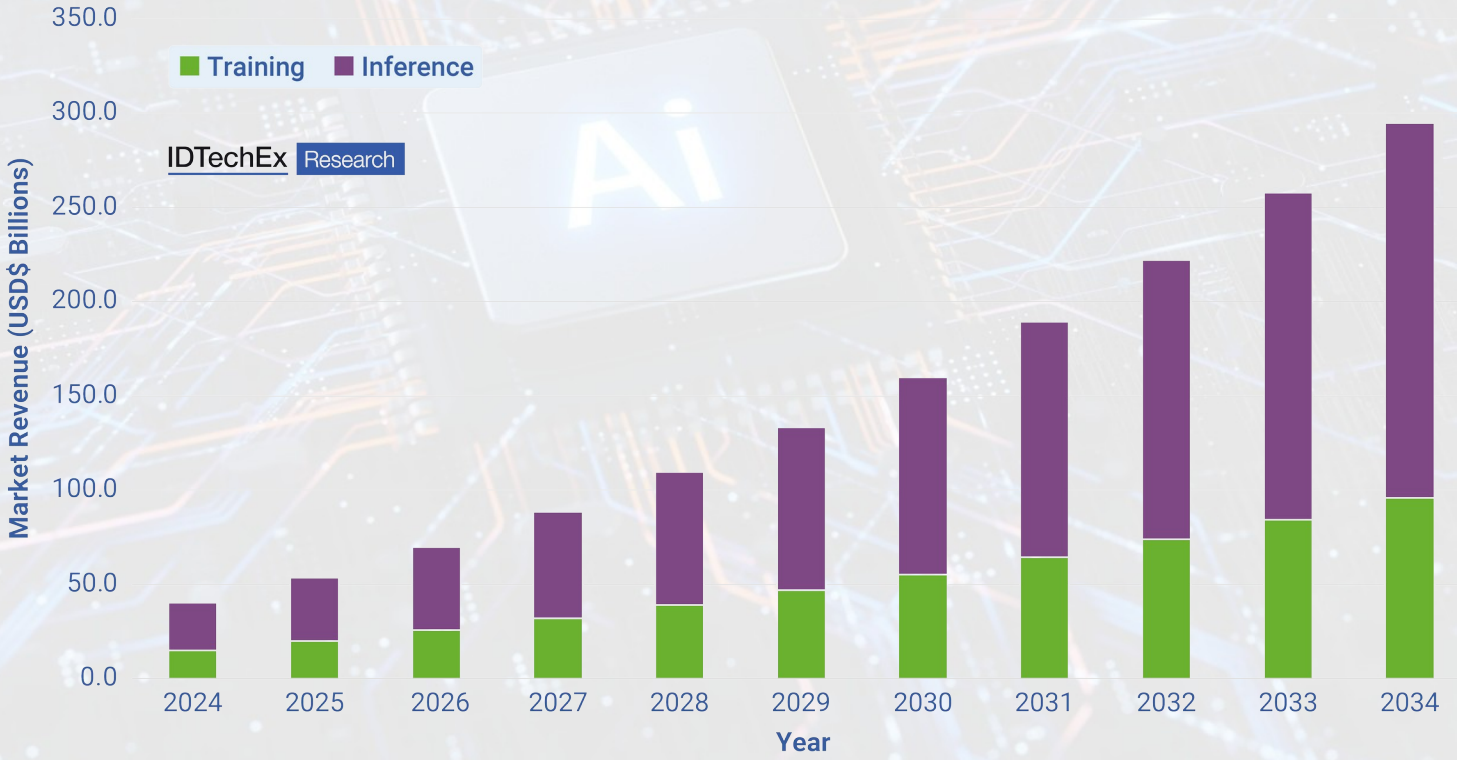

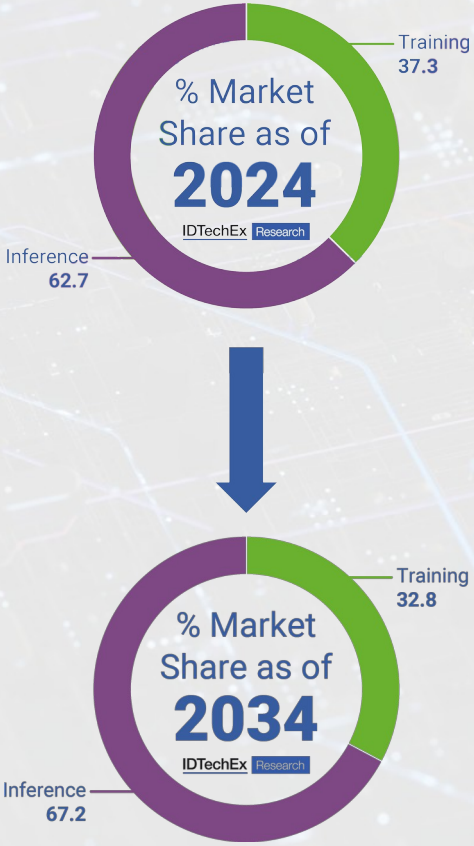

کارت متناسب با کاربرد

انواع اتصالات کارت‌ها

کارت‌های مستقل PCI

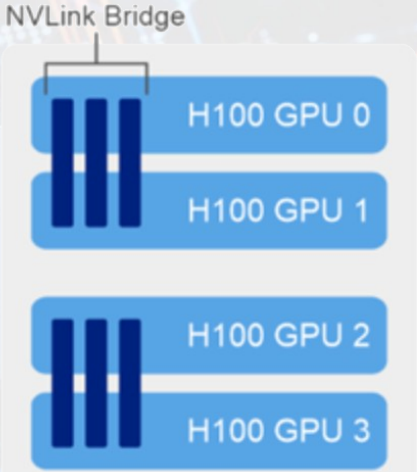

زوج کارت PCI متصل با NVLink

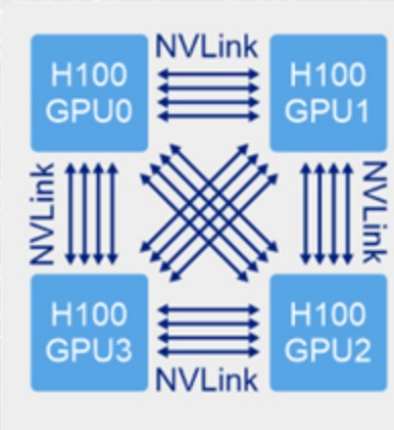

اتصال Mesh بین کارت‌های SXM

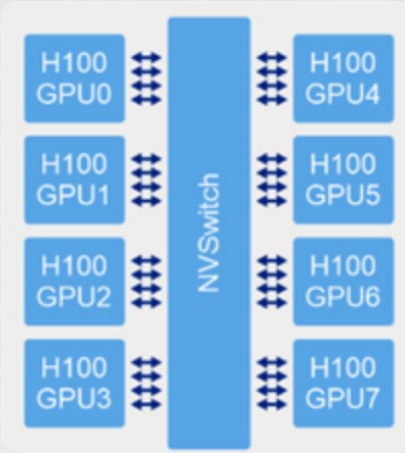

اتصال بین سرورها با NVSwitch

SXM vs NVL

DESIGN MATTERS

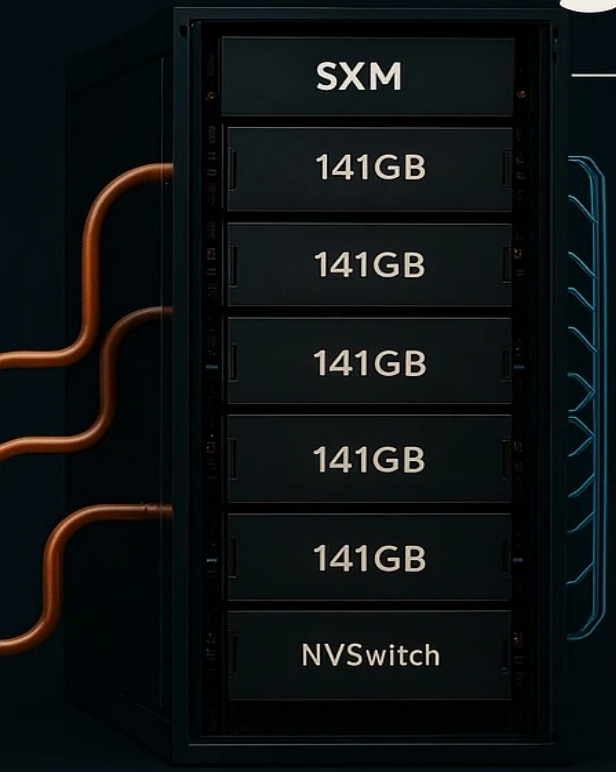

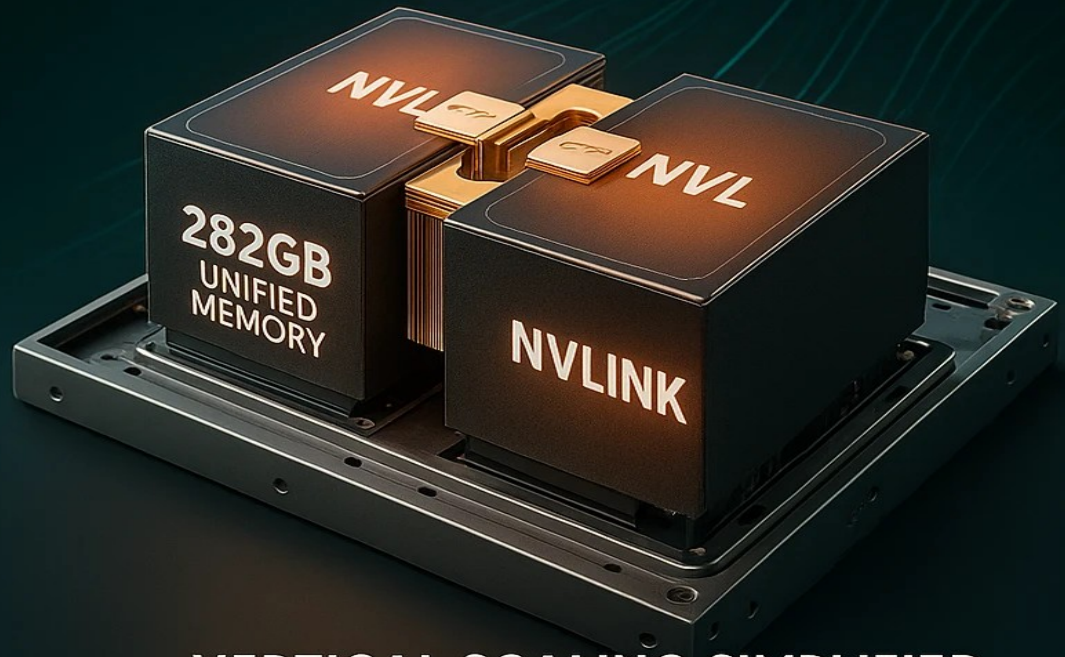

HORIZONTAL GPU DENSITY

H200

VERTICAL SCALING SIMPLIFIED

H200 NVL

مقایسه SXM با NVL

Feature	H200 SXM	H200 NVL
Total Memory	141GB per GPU	282GB unified pool
Memory Bandwidth	4.8 TB/s per GPU	9.6 TB/s total
NVLink Speed	900 GB/s (between GPUs)	1.8 TB/s (internal bridge)
Ideal For	Models fitting within 141GB per GPU	AI models >141GB
Llama 70B, GPT-4 inference	Requires sharding across GPUs Communication delays between GPUs	1.6–2× throughput Entire model fits in 282GB unified memory
Image upscaling, Financial modeling	**Matches NVL per-GPU performance**	**No advantage** (Same ~67 TFLOPS FP64/GPU)

https://uvation.com/articles/nvidia-h200-sxm-vs-h200-nvl-choosing-the-right-ai-powerhouse

انواع سرورهای Nvidia

DGX ™	HGX ™	MGX ™	EGX ™
سرور آماده همراه نرم‌افزار هوش مصنوعی SXM	سرور منعطف برای کاربردهایی مختلف SXM	سیستم‌های مناسب برای پردازش لبه PCIe	سکوی مرجع ماژولار و انعطاف‌پذیر PCIe

انواع دیگر سرورها

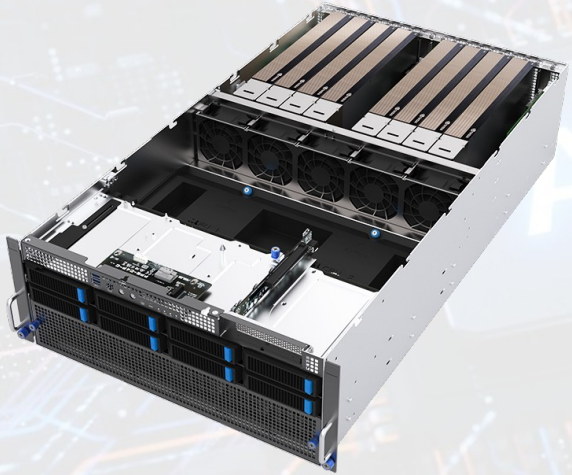

ASUS

SUPERMICRO

GIGABYTE

مقایسه سرورهای PCI با هم

سازنده	بیشترین تعداد کارت	پشتیبانی از RTX4090	مهمترین مزایا	مهمترین معایب
NVIDIA	۸	خیر	عملکرد بالا با NVLink، بهینه‌سازی کامل برای AI/HPC، مقیاس‌پذیری آسان در کلاسترها	گران‌قیمت (از ۲۰۰,۰۰۰ دلار)، انعطاف‌پذیری کم برای سفارشی‌سازی
HEWLETT PACKARD	۸	خیر	پشتیبانی enterprise قوی، امنیت بالا، ادغام با hybrid cloud	رشد کندتر در بازار AI، گران‌تر برای حجم کاری بالا، پشتیبانی محدود از کارت‌ها
SUPERMICRO	۲۰	بله	هزینه رقابتی، انعطاف‌پذیری در PCIe و پشتیبانی از GPUهای متنوع	مصرف برق بالا در کانفیگ‌های متراکم، پشتیبانی ضعیف‌تر نسبت به enterprise
GIGABYTE	۱۶	بله	ارتقاپذیری آسان، دارای گزینه‌های liquid cooling	بهینه‌سازی کمتر برای workloads سنگین AI نسبت به NVIDIA
ASUS	۸	بله	خنک‌سازی عالی، PCIe 5.0 برای آینده‌نگری، کارایی بالا در inference	کمتر شناخته‌شده
RIG	۲۰	بله	آزادی عمل بالا، هزینه بسیار پایین	فاقد استانداردهای مراکز داده

انواع خدمات پردازشی

- **Dedicated**: سرورهای اختصاصی به صورت تکی و خوشه‌های پردازشی
- **VM/Cloud**: ماشین‌های مجازی یا ابری با پردازنده گرافیکی اختصاصی به صورت تکی یا خوشه‌ای
- **VPDC**: مرکز داده اختصاصی به صورت مجازی شامل تمامی امکانات پردازشی و شبکه به صورت مدیریت‌شده

- **Sliced GPU**: پردازنده گرافیکی قطعه‌بندی شده و تخصیص داده‌شده به صورت اختصاصی (صرفا برای کارت‌های حرفه‌ای)
- **Shared GPU**: فناوری اشتراک‌گذاری واقعی پردازنده گرافیکی به صورت کاملا پویا قابل بهره‌برداری بر روی تمامی کارت‌ها
- **GPUDN**: شبکه پردازش هوش مصنوعی نزدیک به مصرف‌کننده مورد استفاده در مناطق محروم و با شبکه ضعیف

جمع‌بندی

- مشکلات بومی راه‌کار بومی نیاز دارد
- هیچ گزینه حلال‌المسایلی وجود ندارد!
- ترندهای جهانی لزوماً برای ایران مناسب نیستند
- تفکیک دقیق و الزامی زیرساخت‌های استنتاج از آموزش
- با مهندسی هوش مصنوعی می‌توان نیاز به سخت‌افزار را بهینه کرد
- بهره‌وری باید اصل اول در انتخاب سخت‌افزار باشد نه ترند بودن یا مقالات